

16de zondag door het jaar

Tegenwoordig zou Jezus een burn out krijgen van de drukte en de mensen die achter Hem aan liepen, ja sjouwden. Markus vertelt daarbij dat Hij behoefte had aan alleen zijn om in gebed te zijn tot de Vader. Maar de mogelijkheden waren kennelijk beperkt, althans bij perioden. Een achtergrond van Markus' rapportage lezen we bij Jeremia die ervoor pleit echte herders aan te stellen voor het volk. Hij spreekt namens God en grijpt vooruit op wat het evangelie ons brengt.

Thema: "Waardoor laat je je leiden?"

EERSTE LEZING uit de Profeet Jeremia (23,1-6)

Wee de herders, door wie de schapen van mijn kudde omkomen en verloren lopen – godsspraak van de Heer – Daarom zegt de Heer, Israëls God, tot de herders die mijn volk weiden: door uw schuld zijn mijn schapen verloren gelopen en uiteen gedreven; ge hebt er niet op gelet. Maar ik let wel op u om al uw misdaden – godsspraak van de Heer – Zelf breng ik de overgebleven schapen bijeen uit alle landen waarheen ik ze heb verdreven. Ik breng ze terug naar hun weiden, ze worden weer vruchtbaar en talrijk. Dan stel ik herders over hen aan, die hen werkelijk weiden. Ze hoeven niet meer bang of angstig te zijn, geen van hen wordt nog vermist – godsspraak van de Heer – Geloof mij, de tijd komt – godsspraak van de Heer – dat ik een wettige afstammeling van David doe opstaan; hij zal hen met bekwaamheid regeren en het land rechtvaardig en eerlijk besturen. In zijn tijd wordt Juda bevrijd, leeft Israël veilig. En dit is de naam die men hem geeft: de Heer, onze gerechtigheid.

TWEDE LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Marcus (6,30-34)

In die tijd voegden de apostelen zich bij Jezus en brachten Hem verslag uit over alles wat zij gedaan en onderwezen hadden. Daarop zei Hij tot hen: "Komt nu eens zelf mee naar een eenzame plaats om alleen te zijn en rust daar wat uit." Want we-

gens de talrijke gaande en komende mensen hadden zij zelfs geen tijd om te eten. Ze vertrokken dus in de boot naar een eenzame plaats om alleen te zijn. Maar velen zagen hen gaan en begrepen waar Hij heenging; uit al de steden kwamen mensen te voet daarheen en ze waren er nog eerder dan zij. Toen Jezus aan land ging zag Hij dan ook een grote menigte. Hij voelde medelijden met hen, want zij waren als schapen zonder herder; en Hij begon uitvoerig te onderrichten.

OVERWEGING

Als je vroeger, dierbare mensen, nog in het begin van de vorige eeuw een expressebrief van Den Haag naar Batavia wilde sturen, deed de boot daar 6 weken over. Halverwege de vorige eeuw was de brief er met het vliegtuig binnen 36 uur. Tegenwoordig leg je hem op een fax, je kiest een nummer en 10 seconden later ligt die brief aan de andere kant van de wereld op iemands bureau, 20.000 km weg.

Wanneer de mensen van vroeger dat zouden hebben voorzien, hadden ze waarschijnlijk gedacht dat het leven daardoor rustiger zou worden, want voor al die inspanningen hoef je zelfs nog maar nauwelijks uit je luie stoel te komen. En toch is het tegendeel waar. Het is het verdriet van deze eeuw dat de rust van vroeger voorgoed verdween. Hoger bejaarde mensen weten het, – ouderen weten het nog maar nauwelijks en jongeren helemaal niet, want ze kennen die rust niet en zullen haar ook niet gauw leren kennen. Je kunt het vermoeden aan oude foto's van een boeren kar op een onbestrate landweg. Die rust komt helaas nooit meer terug. Onrust en gejaagdheid zijn nieuw in de geschiedenis. Er is geen tijd in de geschiedenis als die van ons waarin de westerse wereld zo lijdt aan wat we vooruitgang noemen met als consequentie ons belastende leef- en werktempo.

De vraag is, dierbare mensen, of dat moet. Ik kom daarop, want 2000 jaar geleden schreef Markus dat de gaande en komende mensen zo talrijk waren, dat Jezus en zijn leerlingen zelfs geen tijd hadden om te eten. Dat kennen wij ook, ... en dus toch vroeger ook al? Men kende van het openbare leven de opdringerigheid in die tijd kennelijk ook. Maar is er dan geen verschil? Is deze tijd dan inderdaad zo nieuw?

De drukte van deze tijd is niet nieuw waar veel mensen altijd al met weinig geduld en veel opwindend achter hun doelen heen zitten, maar zij is wel nieuw waar drukte mode is, – waar je voor jezelf moet opkomen en geslaagd door het leven heen te stappen. Het is de consequentie van het onge-

loof dat je geborgen bent in God en je dus denkt je tot het uiterste te moeten inspannen om te overleven, – desnoods aan die inspanning half kapot te moeten of te mogen gaan. Er ligt dus de vraag: wat is eigenlijk van belang? Waardoor laat je leiden?

Dierbare mensen, Jezus zei tegen zijn leerling: laten we naar een eenzame plaats gaan om wat rust te zoeken. Ze stapten in de boot en staken het Meer van Galilea over, want aan de oostkant daarvan lag een gebied, dat voor de randstad een beetje lijkt op de Veluwe. Maar de mensen begrepen waar Hij heenging en liepen over het strand van het meer naar de andere kant en stonden er al te wachten toen de boot daar aankwam.

En Jezus voelde medelijden want zij waren als schapen zonder herder. Dierbare mensen, dat is een centrale zin in die tekst: mensen als schapen zonder Herder. Jezus had gehoopt in een stille omgeving met meditatie en gebed tot rust te komen. Maar de mensen hoopten op de sensatie van een wonder, op de genezing van hun ziekte, op een woord van aandacht en liefde, – veel meer dan zij van de joodse overheden gewend waren. Voorgesteld in beeldspraak waren ze als dolende schapen omdat het zicht op een Herder ontbrak.

Als er iets is, dat voor deze tijd geldt, is het dat. Onrust en gejaagdheid zijn niet alleen mode vooral voor jongeren om zichzelf te bewijzen, maar ook een gebrek aan oriëntatie. Het is de overtuiging van de noodzaak voor jezelf te moeten opkomen, niet te mogen mislukken, je gevoel van eigenwaarde te ontlenen aan je plek in de race naar succes en waardering. Het is de angst de verliezer te worden in een wereld die rekent op zichzelf, ... terwijl immers een oriëntatie op God je ontslaat van zorg en daarbij van de schuldvraag wanneer je het in 't leven niet hebt kunnen redden.

Wanneer die oriëntatie op God ontbreekt, moet je het zelf doen, moet je opkomen voor jezelf. Dat is inderdaad nieuw in de geschiedenis, overigens in kleinere kring al begonnen in de 18de eeuw, maar het werd gemeengoed in de tweede helft van vorige eeuw. De samenleving in de Middeleeuwen bv. waren niet zoveel verschillend van ons in deze tijd. Er waren ook veelvuldige oorlogen en ook toen deden de mensen de vreselijkste dingen. Maar er is één verschil met deze tijd: men was toen wel gelovig, – ook rouwmoedig. Men wist zich geborgen in God; fouten en misdrijven bij de vleet, maar de oriëntatie op God stond niet ter discussie. Niemand dacht zichzelf genoeg te zijn. Men wist zich gebonden en uiteindelijk ook geborgen in God. Dat bracht bij alle lawaai en bedrijvigheid een rust bij de mensen die voor het eerst na (zeg maar) 1950 verloren ging. Het gaat niet alleen om geld en succes maar ook om geloof. Sterker nog, het is het ongeloof dat mensen

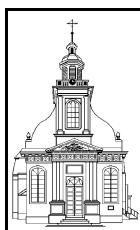
opjaagt om voor eigen zelfhandhaving en geborgenheid op te komen.

Vorig jaar rond deze tijd was ik in gesprek met enkele jonge mensen die hun eindexamen in hun zak hadden en ik vroeg hun voor de aardigheid, hoe ze keken naar de komende 10 jaar. De reactie was boeiend; ik vat het even samen: almaar doorhollen, overal bij moeten zijn, alles mee moeten maken en dat er nauwelijks een ander heil bestaat dan de waardering van de ander. Ik glimlachte en zei na hun verhaal: “Een en ander zal op den duur door de mand vallen. Misschien heeft het zin zo nu en dan tijd vrij te maken om je te oriënteren op God.” Het was een groepje van drie tieners. Ze glimlachten wat verlegen alsof ze wilden zeggen: typisch iets voor een pastor. Dat hebben ze dan goed gezien. Het valt vooral op bij jongeren, maar het geldt voor iedereen die denkt het geluk te vinden in wat de westerse wereld in de 21ste eeuw in de aanbieding heeft, het belooft en daarom eist. Het is de taak van een herder om weidegrond aan te wijzen waar je écht van leven kunt.

Zo, ten slotte, dierbare mensen, wordt ook de rust van mensen niet gegeven door een overspannen samenleving, niet door succes en waardering, maar door je volgzaamheid van de Herder, – Herder met een hoofdletter. De voorwaarde is natuurlijk wel, dat je in die Herder gelooft, anders blijft het je leven lang tobben.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, 21 juli 2018
© Frans E.M. Verhaar pr.